

HMK.26 - Taleple bağıllık ilkesi - İçtihatlar

Haksız eylem nedeniyle maddi ve manevi tazminat istemine ilişkin yargılama sonunda, davalılardan biri hakkındaki hüküm istinaf edilmemek üzere kesinleşmesine rağmen, davacının talebi aşılarak onun hakkında da istinaf incelemesi yapılmasının kamu düzenine ilişkin olmadığı, kararın davacı yararına bozulması gerektiği-

Davacı M.K. vekili Avukat A.D. tarafından, davalılar E.K. ve diğerleri aleyhine 12/07/2012 gününde verilen dilekçe ile haksız eylem nedeniyle maddi ve manevi tazminat istenmesi üzerine mahkemece yapılan yargılama sonunda; davanın maddi tazminat yönünden reddine, manevi tazminat yönünden kısmen kabulüne dair verilen 22/06/2017 günlü karara karşı davacı vekili ile davalılar E.K. ile Ş.K. vekillerinin istinaf başvurusu üzerine yapılan incelemede; tarafların istinaf başvurusunun duruşma yapılarak kabulü ile HMK'nun 353/1-b-2 maddesi uyarınca düzelterek yeniden esas hakkında karar verilmesine dair verilen 30/09/2020 günlü kararın Yargıtayca incelenmesi davacı vekili ile davalılar E.K. ile Ş.K. vekillerince tarafından süresi içinde istenilmekle temyiz dilekçelerinin kabulüne karar verildikten sonra tetkik hakimi tarafından hazırlanan rapor ile dosya içerisindeki kağıtlar incelenerek gereği görüldü.

1- Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle yasaya uygun gerektirici nedenlere ve özellikle HMK 355. maddesindeki kamu düzenine aykırılık halleri resen gözetilmek üzere istinaf incelemesinin, istinaf dilekçesinde belirtilen sebeplerle sınırlı olarak yapılacağı kuralına uygun biçimde inceleme yapıp karar verilmiş olmasına, dava şartları, delillerin toplanması ve hukukun uygulanması bakımından da hükmün bozulmasını gerektirir bir neden bulunmamasına göre davalıların tüm, davacının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları reddedilmelidir.

2-Davacının diğer temyiz itirazlarına gelince:
Dava, haksız eylem nedeniyle maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir.

Mahkemece, davanın maddi tazminat istemi yönünden reddine, manevi tazminat istemi yönünden kısmen kabulüne dair verilen karara karşı davacı vekili ile davalılar Ş.K. ve E.K. vekillerinin istinaf başvurusu üzerine; Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 25. Hukuk Dairesi'nce tarafların istinaf başvurusunun kabulüne karar verilmiş, kararı; davacı vekili ile davalılar Ş.K. ve E.K. vekilleri temyiz etmiştir.

Davacı vekili; davacının, davalılar tarafından öldürme kastı ile şiddetli şekilde dövülerek yaralandığını, davacının tedavi sürecinde kırılan yüz kemiklerinin yanlış kaynaması nedeniyle gözlerini kaybetme riskinden ötürü iki kez ameliyat olamadığını, tedavisinin hastanede ve sonrasında evde devam ettiğini belirterek maddi tazminatın davalılardan müştereken ve müteselsilen, manevi tazminatın ise davalılardan ayrı ayrı tahsilini talep etmiştir.

Davalılar vekilleri; davanın reddi gerektiğini savunmuşlar, diğer davalı M.K. davaya cevap vermemiştir.

İlk derece mahkemesince davacının haksız eylem nedeniyle maddi zararının meydana gelmediği gerekçesiyle maddi tazminat isteminin reddine, manevi tazminat isteminin ise kısmen kabulüne karar verilmiştir.

HMK.26 - Taleple bağıllık ilkesi - İçtihatlar

Hükme karşı davacı vekili ile davalılar Ş.K. ve E.K. vekilleri istinaf talebinde bulunmuşlardır.

Bölge Adliye Mahkemesince; davacının maddi zararının bilirkişi raporu ile miktar olarak belirlendiği, manevi tazminat isteminin ise mahkemece talebin aşılması suretiyle davalıların müştereken ve müteselsilen sorumlu tutuldukları ve her ne kadar davalı M.K.’ın istinaf istemi bulunmasa da talep aşılarak karar verilmesinin kamu düzenine ilişkin bir husus olup resen gözetileceğinden hareketle her bir davalıdan ayrı ayrı manevi tazminat talep edilmesi gerektiği yönündeki kararın bu davalıya da sirayet edeceği gerekçesiyle tarafların istinaf başvurusunun kabulüne karar verilmiş; kararı, davacı vekili ile davalılar Ş.K. ve E.K. vekilleri temyiz etmiştir.

10/02/2012 tarihli ve 2010/1 Esas, 2012/1 Karar sayılı Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararına göre kamu düzeni; niteliği gereği zamana, yere göre değişen, içeriğinin tesbiti zor, her bir somut olaya göre değişiklik gösteren bir kavramdır. İlmi açıklamalara ve yargısal kararlara rağmen gelişen hukuk sistemlerinde bile tanımı olmamasına rağmen “toplumun temel yapısını ve çıkarlarını koruyan kuralların bütünü” olarak tanımlanabilir.

İç hukukta kamu düzeninin, tarafların uymak zorunda oldukları, kamu hukukundan ve özel hukuktan doğan ancak tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edemeyecekleri kurallar olarak anlaşılması gerekir.

Bu açıklamalardan hareketle mahkemenin görevi, hak düşürücü süre, kesin hüküm itirazı gibi nedenler kamu düzeninden sayılan durumlar olarak gösterilebilir.

Somut olayda davalılardan M.K. hakkında ilk derece mahkemesince verilen karar istinaf edilmemek suretiyle kesinleştiği halde adı geçen davalı yönünden de istinaf incelemesi yapılarak yazılı şekilde hüküm tesisi usule aykırıdır.

Ayrıca her ne kadar davacının talebi aşılma suretiyle hüküm tesis edilmiş ise de bu husus kamu düzenine ilişkin olarak kabul edilemez. Kararın açıklanan nedenle davacı yararına bozulması gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda (2) nolu bentte açıklanan nedenlerle temyiz edilen Bölge Adliye Mahkemesi kararının HMK 373/1. maddesi gereğince kaldırılmasına ve ilk derece mahkemesi kararının BOZULMASINA davalıların tüm, davacının diğer temyiz itirazlarının (1) nolu bentte gösterilen nedenlerle reddine, dosyanın Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine ve davacıdan peşin alınan harcın istek halinde geri verilmesine 22/02/2021 gününde oy çokluğuyla karar verildi.

4. HD. 22.02.2021 T. E: 2020/3828, K: 744